

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W RZESZOWIE W ROKU 2008

WPROWADZENIE

Charakter i zakres działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie (zwanego dalej Funduszem) określa: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 z póź. zm.) oraz statut Funduszu nadany przez Ministra Środowiska (załącznik do pisma z dnia 29 marca 2006r. znak: DP-024-221/5/05/06/AS(KA)).

Podstawową działalnością Funduszu jest wspieranie finansowe realizacji zadań służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju. Do zadań Funduszu należy również współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi. Działalność ta w 2008r. prowadzona była w oparciu o przyjęte w roku 2006 i okresowo aktualizowane kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Funduszu oraz zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji przez Fundusz. Podstawę działalności w roku 2008 stanowiły: plan działalności Funduszu, lista przedsięwzięć priorytetowych na 2008r. oraz strategia działania na lata 2005-2008 opracowana i przyjęta w 2004r.

DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH

1. Rada Nadzorcza

W roku 2008 Rada Nadzorcza Funduszu pracowała w 7. osobowym składzie pod przewodnictwem Pana Władysława Majki.

W okresie sprawozdawczym Rada Nadzorcza odbyła 10 protokołowanych posiedzeń, na których podjęła 170 uchwał, przy czym większość z nich dotyczyła przyznania pomocy finansowej na realizację zadań ochrony środowiska bądź umorzenia rat pożyczek. Ogółem Rada rozpatrzyła 60 wniosków o udzielanie pomocy finansowej (1 wniosek dot. współfinansowania zadania wspólnie z BOŚ), podejmując 44 decyzje o przyznaniu pożyczek oraz 16 o przyznaniu dotacji. Łączna pomoc finansowa przyznana decyzjami Rady Nadzorczej w 2008r. wyniosła 33.818.439,16 zł, a jej struktura przedstawiała się następująco: pożyczki 29.838.081,06 zł (88,2%), dotacje 3.980.358,10 zł (11,8%).

Rada Nadzorcza rozpatrzyła 66 spraw związanych z umorzeniem części pożyczek podejmując 57 decyzji o umorzeniu i 9 o odmowie umorzenia części pożyczek.

W lutym 2008r. Rada Nadzorcza przyjęła sprawozdanie z działalności i sprawozdanie finansowe za 2007r. oraz dokonała podziału zysku.

Plan działalności Funduszu na rok 2008 przyjęty w dniu 15 października 2007r. uchwałą Nr 146/2007, był na przestrzeni roku dwukrotnie aktualizowany.

Po zakończeniu każdego kwartału Rada analizowała wykonanie planu finansowego pod kątem przychodów i wydatków Funduszu, w tym kosztów działalności związanych z funkcjonowaniem Biura Funduszu. Dokonywała także okresowej analizy działalności

decyzyjnej Zarządu w zakresie udzielanej pomocy, zapoznając się z informacjami Zarządu o podjętych decyzjach.

W 2008 roku Fundusz wprowadził nową formę udzielania pomocy tj. dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów udzielanych przez banki. W związku z tym, w miesiącu sierpniu, Rada Nadzorcza uszczegółowiła zasady udzielania dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów.

Zgodnie z delegacją ustawową, Rada Nadzorcza podjęła również decyzje dotyczące 2009 roku, tj.: uchwaliła plan działalności Funduszu (uchwała Nr 125/2007 z dnia 13.10.2008r.) oraz zatwierdziła listę przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW w Rzeszowie na 2009 rok przygotowaną w oparciu o zgłoszenia jednostek samorządowych, podmiotów gospodarczych i innych podmiotów prawnych z terenu województwa podkarpackiego (uchwała Nr 56/2008 z dnia 20.06.2008r.). We wrześniu Rada uchwaliła „Strategię działania WFOŚiGW w Rzeszowie na lata 2009 – 2012” (uchwała Nr 109/2008 z dnia 24.09.2008r.) – dokument wytyczający najważniejsze cele i kierunki działań Funduszu na najbliższy okres. W IV kwartale Rada Nadzorcza przyjęła również zmienione zasady dofinansowania zadań z zakresu ochrony środowiska oraz kryteria wyboru zadań do dofinansowania, obowiązujące od 1 stycznia 2009r.

2. Zarząd

W 2008r. Zarząd Funduszu pracował w składzie: Prezes Zarządu - Lesław Budzisz, Zastępcy Prezesa: Józef Frączek, Mariusz Król i Adrian Zbyrowski.

Na przestrzeni roku Zarząd odbył 49 protokołowanych posiedzeń. Problematyka posiedzeń i działań bieżących Zarządu obejmowała przede wszystkim sprawy związane z udzielaniem pomocy finansowej na zadania ochrony środowiska. Zarząd dokonywał wyboru przedsięwzięć do dofinansowania oraz zatwierdzał wnioski o pożyczki i dotacje, w ramach własnych kompetencji tj. do kwoty stanowiącej 0,5 % przychodów uzyskanych przez Fundusz w 2007 roku (112.066,30 zł), oceniał wnioski o umorzenie części pożyczek, analizował wyniki działalności kontrolnej wykorzystania przyznanej pomocy.

Zarząd dokonał analizy realizacji zadań zapisanych w „Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na lata 2005 – 2008”. Przedłożył również Radzie Nadzorczej projekt „Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na lata 2009 – 2012”. Przedkładał też propozycje zmiany zasad udzielania pomocy finansowej przez Fundusz. Na bieżąco analizował sytuację finansową Funduszu w zakresie przychodów, ponoszonych kosztów oraz udzielanej pomocy finansowej i raz w kwartale przedkładał informacje w tym zakresie Radzie Nadzorczej.

Z uwagi na przypadającą w 2008r. 15. rocznicę działalności Funduszu, wspólnie z Podkarpackim Stowarzyszeniem Samorządu Terytorialnego, w miesiącu wrześniu zorganizowana została konferencja regionalna pt. „Finansowanie zadań ochrony środowiska”, podczas której przedstawiono różne możliwości finansowania zadań ekologicznych.

Sporządzono sprawozdanie z działalności za 2007 rok oraz opracowano projekty planu działalności i listy przedsięwzięć priorytetowych na rok 2009.

Z 586 uchwał podjętych przez Zarząd w 2008r., ok. 90% związanych było z rozpatrzeniem wniosków o udzielenie pomocy finansowej. Ostatecznie do dofinansowania Zarząd wybrał 235 wniosków. Z uwagi na brak zbilansowania kosztów zdań, w 154 przypadkach, przed podjęciem ostatecznych decyzji, Zarząd udzielił zapewnienia przyznania środków na realizację przedsięwzięć, tzw. promes. W stosunku do 78 zadań Zarząd podjął decyzje o odmowie dofinansowania. Odmowy dofinansowania miały miejsce głównie w edukacji

ekologicznej (35 zadań), 14 dotyczyło zakupu lub karosazu samochodów pożarniczo-gaśniczych. W 8. przypadkach w miejsce wnioskowanych pożyczek pomostowych Zarząd zaproponował beneficjentom udzielenie pomocy w formie dopłat do oprocentowania preferencyjnego kredytu bankowego. Ponadto Zarząd rozpatrzył i przekazał do decyzji Rady Nadzorczej 66 spraw dotyczących umorzenia rat pożyczek. Zgodnie ze swoimi kompetencjami Zarząd zatwierdził 177 wniosków, których jednostkowa wartość nie przekraczała kwoty 112.066,30 zł.

W roku 2008 Zarząd zawarł 219 umów, w tym 41 pożyczkowych i 178 dotacyjnych. Ogólna kwota zawartych umów wyniosła 34.729,0 tys. zł. Ponadto Zarząd zawarł 8 umów trójstronnych z beneficjentami i bankami w sprawie dopłat do preferencyjnych kredytów bankowych. Zarząd przyznał również 5 nagród za działalność na rzecz ochrony środowiska na łączną kwotę 55 tys. zł.

Zgodnie z wymogiem ustawowym Zarząd przekazał do publikacji informację o działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w 2007r. (Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego Nr 35 poz. 957 z dnia 30 kwietnia 2008r.).

Rada Nadzorcza i Zarząd Funduszu wypełniały swoje funkcje przy pomocy Biura Funduszu, sprawującego techniczno-organizacyjną obsługę organów Funduszu. Po zmianach organizacyjnych przeprowadzonych w 2008r. likwidacji uległ punkt konsultacyjny w Tarnobrzegu. Na koniec roku oprócz siedziby w Rzeszowie funkcjonowały 2 Przedstawicielstwa Zamiejscowe w Krośnie i Przemyślu. Obiekt w Tarnobrzegu będący własnością Funduszu został sprzedany.

REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO

1. Plan finansowy

Plan działalności Funduszu na rok 2008 został przyjęty przez Radę Nadzorczą, zgodnie z ustawowymi wymogami w tym zakresie, w dniu 15 października 2007 r. Opracowując i przedkładając projekt planu Radzie Nadzorczej Zarząd przyjął następujące podstawowe założenia:

- przychody z tytułu opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska określone zostały na podstawie pisemnych informacji przekazanych przez Urząd Marszałkowski,
- dziedzinowa struktura udzielonej pomocy oparta została na danych wynikających ze zgłoszeń do listy przedsięwzięć priorytetowych oraz zawartych umów i podjętych decyzji,
- Fundusz będzie dążył do maksymalnego wsparcia finansowego zadań realizowanych przez samorządy w ramach programów współfinansowanych ze środków pomocowych.

Plan działalności w ciągu roku był dwukrotnie zmieniany uchwałami Rady. Powodem dokonywania zmian były okoliczności niemożliwe do przewidzenia na etapie konstruowania projektu w 2007 roku.

2. Realizacja przychodów

Przychody Funduszu w roku 2008 zaplanowano na kwotę 23.272,0 tys. zł (przychody osiągnięte w 2007r. wyniosły 22.422,3 tys. zł). Wysokość wpływów z tytułu opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska ustalono w oparciu o pisemną informację uzyskaną z Urzędu Marszałkowskiego, który pobiera opłaty i dokonuje ich redystrybucji. W stosunku do wykonania za rok ubiegły założono wzrost wpłat z tytułu kar i odsetek od pożyczek. Rada Nadzorcza i Zarząd Funduszu zdecydowały się utrzymywać oprocentowanie udzielanych pożyczek na stosunkowo niskim poziomie, po to aby oferta Funduszu była atrakcyjniejsza od ofert innych podmiotów, jednocześnie zaplanowano wzrost odsetek od pożyczek, w związku ze

znacznym zwiększeniem kwot udzielonych pożyczek. Przychody z tytułu oprocentowania wolnych środków zaplanowano na niższym poziomie niż w latach wcześniejszych, ponieważ stan środków finansowych na początek roku wyniósł 1.839,7 tys. zł. W latach wcześniejszych były to kwoty w wysokości kilkudziesięciu milionów złotych.

Zrealizowane za rok 2008 przychody wyniosły 24.061,7 tys. zł, co stanowiło 103,4 % planowanych kwot. Większe od planowanych były przychody z tytułu opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i oprocentowania wolnych środków.

Wpłaty z tytułu zwrotu udzielonych pożyczek były niższe od zaplanowanych i wyniosły 48.813,0 tys. zł. Stanowi to 98% wartości planowanych i spowodowane było aneksowaniem zawartych umów, a także udzielaniem mniejszej od planowanych ilości krótkoterminowych pożyczek przeznaczonych na przejściowe finansowanie zakresu robót dofinansowanych ze środków pomocowych. Spłaty pożyczek udzielonych przez Fundusz realizowane były terminowo. W roku 2008 nie zachodziła konieczność tworzenia odpisów aktualizujących należności z tytułu pożyczek. W latach wcześniejszych utworzony został odpis aktualizacyjny w kwocie 185,4 tys. zł, z tytułu pożyczki nr 11 z 2005r. ale podjęte przez Zarząd Funduszu działania doprowadziły do odzyskania całej kwoty. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2008r. Fundusz nie posiada pożyczek, których spłata byłaby zagrożona.

Łączne przychody Funduszu w 2008r. szczegółowo obrazuje poniższa tabela:

Tabela Nr1

Przychody WFOŚiGW w 2008 roku

(tys. zł)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WYKONANIE za 2007 r.	PLAN na 2008 r.	WYKONANIE za 2008 r.	5:4 %
1	2	3	4	5	6
I	STAN ŚRODKÓW FINANSOWYCH				
	NA POCZĄTEK ROKU w tym:	38 093,5	1 839,7	1 839,7	100,00
	- środki pieniężne	19 715,1	1 839,7	1 839,7	100,00
	- papiery wartościowe	18 378,4	-	-	-
II	PRZYCHODY WFOŚiGW	22 422,3	23 272,0	24 061,7	103,40
1.	WPLATY ZA GOSP. KORZYSTANIE ZE ŚROD.	16 241,7	16 000,0	17 088,7	106,80
2.	WPLATY Z TYTUŁU KAR	16,2	102,0	76,3	74,80
3.	ZYSKI Z POSIAD. UDZIAŁ. I AKCJI (DYWIDENDA)	0,0	0,0	0,0	0,00
4.	ODSETKI OD LOKAT, BONÓW I OPER.FINANS.	1 674,6	500,0	585,6	117,10
5.	ODSETKI OD POŻYCZEK	4 240,3	5 900,0	5 831,9	98,80
6.	INNE PRZYCHODY	249,5	770,0	479,2	62,20
III	WPLATY Z TYTUŁU ZWROTU POŻYCZEK	54 558,8	49 800,0	48 813,0	98,00

IV	PRZYCHODY RAZEM (II+III)	76 981,1	73 072,0	72 874,7	99,70
V	ŚRODKI DYSPOZYCYJNE (I+IV)	115 074,6	74 911,7	74 714,4	99,70

3. Realizacja rozchodów

Zasadnicze wydatki Funduszu związane były z wykonywaniem zadań statutowych, tj. udzielaniem pomocy finansowej na realizację zadań z dziedziny ochrony środowiska. W 2008 roku wyniosła ona 64.914,1 tys. zł i była realizowana w formie pożyczek – 54.419,1 tys. zł, dotacji – 6.313,1,1 tys. zł i umorzeń pożyczek – 4.131,1 tys. zł. Ponadto w roku 2008 w związku z tym, że oczekiwana przez wnioskodawców pomoc przekraczała możliwości finansowe Funduszu, Rada Nadzorcza i Zarząd podjęły decyzję o udzielaniu wnioskodawcom wsparcia w postaci dopłat do oprocentowania kredytów udzielonych przez banki. Dzięki tej formie dofinansowania, na zadania z dziedziny ochrony środowiska banki udzieliły kredytów w wysokości 14.720,5 tys. zł. Wydatki jakie Fundusz poniósł dopłacając do oprocentowania tych kredytów wyniosły 50,8 tys. zł.

Średnie oprocentowanie udzielonych pożyczek (wg stopy redyskonta weksli z dnia 31.12.2008 r.) wyniosło 2,85%, w tym dla samorządów 2,55% i dla podmiotów 4,14 %.

Fundusz wspierał zadania przede wszystkim w zakresie ochrony wód i gospodarki wodnej, ochrony powierzchni ziemi, atmosfery i przyrody oraz edukacji ekologicznej. Wydatki w poszczególnych dziedzinach obrazuje tabela nr 2:

Tabela Nr 2

Pomoc WFOŚiGW udzielona w 2008 roku wg poszczególnych dziedzin

(tys. zł)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość zawartych umów		Przekazane środki w 2007r.		Przekazane środki w 2008r	
		rok 2007	rok 2008	dotacje	pożyczki	dotacje	pożyczki
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Ochrona wód	36 749,3	18 552,7	0,0	49 931,0	400,0	26 402,8
2.	Gospodarka wodna	18 368,6	359,3	1 452,1	10 793,9	359,3	7 731,5
3.	Gospodarka odpadami i ochrona ziemi	7 040,1	4 595,4	1 627,5	4 601,8	866,1	6 151,2
4.	Ochrona atmosfery	18 327,7	7 100,7	1 555,7	20 017,1	962,3	9 597,3
5.	Ochrona przyrody	665,5	581,7	626,9	55,5	719,1	0,0
6.	Edukacja ekologiczna	857,6	957,1	978,1	0,0	957,8	0,0
7.	Inne	2 228,6	2 582,1	2 222,8	0,0	1 993,5	0,0
8.	Nagrody	0,0	0,0	100,0	0,0	55,0	0,0
9.	Linia kredytowa BOŚ	12 355,9	2 775,9	0,0	8 590,4	0,0	4 536,3
	RAZEM	96 593,3	37 504,9	8 563,1	93 989,7	6 313,1	54 419,1

Wydatki związane z funkcjonowaniem Biura Funduszu i jego organów w okresie sprawozdawczym wyniosły 4.980,3 tys. zł i były o 409,7 tys. zł (7,6 %) niższe od planowanych. W kwocie ogólnych wydatków na utrzymanie biura wykazano również koszty związane z odsetkami od pożyczek zaciągniętych w NFOŚiGW. Odsetki te za rok 2008 wyniosły 367,4 tys. zł. Zestawienie rozchodów w odniesieniu do planu przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 3

Rozchody WFOŚiGW w 2008 roku

(w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2007 r.	Plan na 2008 r.	Wykonanie w 2008 r.	5:4 %
1	2	3	4	5	6
I	POMOC FINANSOWA WFOŚiGW	105 677,7	71 765,0	64 914,1	90,5
I.1.	OCHRONA WÓD	49 931,0	28 450,0	26 802,8	94,2
I.2.	GOSPODARKA WODNA	12 246,0	7 830,0	8 090,8	103,3
I.3.	GOSPOD. ODPADAMI I OCHRONA ZIEMI	6 229,3	7 680,0	7 017,3	91,4
I.4.	OCHRONA ATMOSFERY	21 572,8	10 920,0	10 559,6	96,7
I.5.	OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU	682,4	1 000,0	719,1	71,9
I.6.	EDUKACJA EKOLOGICZNA	978,1	1 000,0	957,8	95,8
I.7.	POZOSTAŁE	2 222,8	3 260,0	1 993,5	61,2
I.8.	NAGRODY	100,0	55,0	55,0	100,0
I.9.	LINIA KREDYTOWA BOŚ	8 590,4	6 000,0	4 536,3	75,6
I.10.	DOPLATY DO OPROCENTOWANIA	0,0	470,0	50,8	10,8
I.11.	UMORZENIE RAT POŻYCZEK	3 124,9	5 100,0	4 131,1	81,0
II	POZOSTAŁE WYDATKI	10 647,1	8 410,0	7 443,6	88,5
II.1.	WYDATKI BIEŻĄCE	4 846,1	5 390,0	4 980,3	92,4
II.2.	INWESTYCJE	102,5	200,0	43,3	21,7
II.3.	WYDATKI NA ZAKUP UDZIAŁÓW	858,5	400,0	0,0	0,0
II.4.	SPLATA POŻYCZKI W NFOŚiGW	4 840,0	2 420,0	2 420,0	100,0
III	ROZCHODY RAZEM (I + II)	116 324,8	80 175,0	72 357,7	90,2

4. Zaangażowanie kapitałowe

Według stanu na 31 grudnia 2008r. Fundusz posiadał udziały kapitałowe w następujących podmiotach:

- Firma Usługowo-Handlowa „EKO-TOP” Sp. z o.o. Rzeszów – 2.858,7 tys. zł (5.700 udziałów po 500,00 zł każdy – 45,55% udziału w kapitale),

- Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Rzeszowie – 100,0 tys. zł (100 akcji po 1 000,00 zł – 1,15% udziału w kapitale),
- Agencja Rozwoju Regionalnego „KARPATY” S.A. w Krośnie - 10,0 tys. zł (0,98% udziału w kapitale). Ze względu na złą kondycję finansową spółki, utworzono odpis aktualizacyjny na całą wartość posiadanych akcji, w związku z czym w aktywach funduszu nie są one wykazywane.
- Podkarpacki Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Rzeszowie – 1.004,74 tys. zł. Udziały Funduszu stanowią 20,1 % kapitału zakładowego,
- KOMAS Sp. z o.o. w Janowie Lubelskim – 221,2 tys. zł (1 udział - 1,22% udziału w kapitale). W latach wcześniejszych, z uwagi na pogorszenie się kondycji finansowej firmy utworzono odpis aktualizacyjny na część wartości posiadanego udziału. W 2008r. po dokonaniu wyceny wartości udziału, utworzono odpis aktualizacyjny w wysokości 18,5 tys. zł. Wg stanu na 31.12.2008r. wartość bilansowa udziału wynosi 202,7 tys. zł,
- Huta Stalowa Wola S.A. – 221,3 tys. zł (0,035 % udziału w kapitale). W latach wcześniejszych, z uwagi na pogorszenie się kondycji finansowej firmy utworzono odpis aktualizacyjny na część wartości posiadanych akcji. W 2008r. dokonano kolejnego zwiększenia odpisu aktualizacyjnego o kwotę 77,0 tys. zł. Wg stanu na 31.12.2008r. wartość bilansowa akcji wynosi 129,6 tys. zł,
- Zakłady Metalowe „DEZAMET S.A. w Nowej Dębie – 48,2 tys. zł (0,26% udziału w kapitale),
- Zakłady Przemysłu Ciągnikowego „URSUS” S.A. (4,4 tys. zł). Ze względu na złą kondycję finansową spółki, w latach wcześniejszych utworzono odpis aktualizacyjny na całą wartość posiadanych akcji w związku z czym w aktywach funduszu nie są one wykazywane.

Wg stanu na początek roku 2008 Fundusz posiadał akcje Fabryki Sukna S.A. w Rakszawie o wartości nominalnej 9.459,00 zł. W spółce prowadzone było postępowanie upadłościowe, które zostało zakończone postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 25 listopada 2008r. Ze względu na złą kondycję finansową spółki w latach wcześniejszych utworzono odpis aktualizacyjny na całą wartość posiadanych akcji, w związku z czym upadłość spółki nie wpłynęła na wynik finansowy roku sprawozdawczego.

5. Wynik finansowy

W okresie sprawozdawczym Fundusz osiągnął dodatni wynik finansowy w wysokości 8.483,6 tys. zł, co stanowi 281,7% planowanego wyniku finansowego (w 2007r. zysk wyniósł 5.814,2 tys. zł). Podstawowym czynnikiem zwiększenia zysku w stosunku do wykonania z roku ubiegłego było zwiększenie osiągniętych przychodów oraz obniżenie wypłaconych dotacji. Większy w stosunku do roku ubiegłego zysk osiągnięto mimo iż umorzenia pożyczek w 2008r. były wyższe od umorzeń w roku 2007.

EFEKTY RZECZOWO-EKOLOGICZNE DZIAŁALNOŚCI FUNDUSZU

1. Działalność statutowa

Realizacja zadań statutowych prowadzona była w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oraz przytoczone na wstępie dokumenty uchwalone przez Radę Nadzorczą.

Ogółem w 2008r. Biuro Funduszu przyjęło do rozpatrzenia 425 wniosków o dofinansowanie zadań, przy czym część z nich dotyczyła roku 2009 (głównie zadania z edukacji ekologicznej). Zarząd rozpatrzył z tego 292 wnioski, ostateczną pomoc kierując na 218 zadań. Rozpatrzył też pozytywnie 19 wniosków z 2007r. Dofinansowanie Funduszu odbywało

się w trojaki sposób – udzielane były zarówno pożyczki w ramach normalnej działalności Funduszu, jak też tzw. pożyczki pomostowe, służące krótkotrwałemu finansowaniu zastępczemu, oraz dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych. Ogółem dofinansowaniem objęto 182 zadania w formie dotacji, 53 w formie pożyczki oraz 8 w formie dopłat do oprocentowania kredytów bankowych.

Największą ilość środków – blisko połowę - przyznano na zadania z dziedziny ochrony wód. Wojewódzki Fundusz kontynuował program współfinansowania, który miał za zadanie uzupełnienie środków samorządów, starających się o dotacje ze środków unijnych. Łącznie na zadania współfinansowane ze środków Funduszu Spójności udzielono 14 pożyczek na kwotę przekraczającą 26,6 mln złotych.

W zakresie gospodarki wodnej Fundusz koncentrował się na działaniach polegających na usuwaniu skutków powodzi oraz na zabezpieczeniu przeciwpowodziowym. W ramach projektu grupowego współfinansowanego z Funduszu Spójności realizowano też budowę sieci wodociągowych.

Ochrona powierzchni ziemi i zagospodarowanie odpadów była kolejną dziedziną ochrony środowiska, na którą przeznaczone zostały środki Funduszu. Dofinansowano głównie zadania polegające na budowie i rozbudowie systemów selektywnej zbiórki odpadów – poprzez dofinansowanie zakupu pojemników do zbiórki odpadów. Dofinansowano rozbudowę składowiska odpadów komunalnych w Przemyślu.

Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony powietrza było drugą pod względem wielkości dofinansowania dziedziną ochrony środowiska. Realizowane zadania, polegające na modernizacji kotłowni z równoczesną zamianą czynnika grzewczego z węgla na gaz oraz budowie instalacji z zastosowaniem jako źródła ciepła kolektorów słonecznych, dofinansowywane były w formie pożyczek lub dotacji.

W dziedzinie ochrony przyrody, w 2008 roku Fundusz przede wszystkim dofinansowywał prace pielęgnacyjno-konserwacyjne w zabytkowych zespołach parkowych i ogrodowych oraz pojedynczych pomników przyrody. W ramach czynnej ochrony gatunków zagrożonych wyginięciem dofinansowano: zarybianie wód otwartych województwa, ochronę biotopu bytowania kuropatwy połączoną z reintrodukcją oraz program monitoringu żubra na terenie nadleśnictw bieszczadzkich.

Działalność Funduszu w zakresie edukacji ekologicznej polegała głównie na dofinansowaniu akcji edukacyjnych, organizacji konkursów i rozwoju bazy edukacyjnej. Jak co roku, ze środków Funduszu sfinansowany został zakup czasopism dla szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych i tych wyższych uczelni województwa, które prowadzą kształcenie związane z ochroną środowiska.

Ponadto w 2008 roku realizowany był z udziałem środków Funduszu regionalny monitoring środowiska, zakup i wyposażenie strażackich wozów ratowniczych, oraz zakupy pomp szlamowych dla celów likwidacji skutków powodzi. Wspomagane było funkcjonowanie Wojewódzkiego Banku Zanieczyszczeń Środowiska.

2. Realizacja zadań wg poszczególnych dziedzin

2.1. Ochrona wód

Wojewódzki Fundusz kierował swe środki przede wszystkim na zadania z zakresu ochrony wód - budowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków oraz budowę kanalizacji sanitarnych. W dziedzinie tej złożono 60 wniosków, z czego pozytywnie rozpatrzono 39, przyznając na te zadania 30 pożyczek, 1 dotację i 8 dopłat do preferencyjnego oprocentowania kredytów bankowych. Zawartych zostało 28 umów o pożyczki na ogólną kwotę

18.152,7 tys. zł, 1 umowa dotacji na kwotę 400 tys. zł oraz 5 w sprawie dopłat. Wypłacono 26.402,8 tys. zł pożyczek, z czego część dotyczyła umów zawartych w 2007 r. oraz 400,0 tys. zł dotacji. Łączna wartość wypłaconej w tej dziedzinie pomocy stanowi 47,7 % ogółu udzielonego przez Funduszu w 2008r. dofinansowania. Ponadto, wnioskodawcy dzięki dopłatom do oprocentowania kredytów pozyskują z banków ponad 37.300 tys. zł, z czego w 2008 roku zrealizowano już blisko 15 mln zł.

Budowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków realizowano w 18 obiektach. Efektem rzeczowym realizowanych w 2008 roku inwestycji jest budowa i oddanie na terenie woj. podkarpackiego 13,9 km sieci kanalizacyjnej i 2 przepompowni sieciowych. Ponadto z zadań będących w trakcie realizacji, oczekuje się uzyskania kolejnych 859,6 km kanalizacji, 161 przepompowni sieciowych oraz oczyszczalni o łącznej przepustowości 3.772 m³/dobę. Tak duży efekt ekologiczny planowany jest do osiągnięcia w latach następnych z uwagi na fakt, że największe realizowane zadania (dofinansowane ze środków unijnych) realizowane w 2008r. oddane będą do użytku dopiero w latach następnych.

Z zadań rozpoczętych w latach ubiegłych uzyskano efekty ekologiczne w postaci 369,7 km kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni o łącznej przepustowości 1.200 m³/dobę. Wybudowano też 94 przepompownie sieciowe. Ścieki odprowadzone zostały zarówno do nowych, jak i już istniejących oczyszczalni - powodując efektywniejsze ich wykorzystanie.

2.2. Gospodarka wodna

W okresie sprawozdawczym złożono w tej dziedzinie ogółem 12 wniosków, z czego pozytywną decyzję uzyskały 3 wnioski. Rozpatrzone też i przyjęto do dofinansowania 2 wnioski zarejestrowane w 2007 r. Zawartych zostało 5 umów dotacji na ogólną kwotę 359,3 tys. zł. Z tytułu zawartych umów, w 2008 r. wypłacono 8.090,8 tys. zł, z czego na pożyczki przypadło 7.731,5 tys. zł a na dotacje – 359,3 tys. zł. Łączna wartość zrealizowanej pomocy przekroczyła 14,4% ogółu udzielonego przez Funduszu w 2008r. dofinansowania.

Realizowane zadania dotyczyły przede wszystkim przeciwdziałania skutkom powodzi oraz opracowaniu programu działań dla transgranicznych zlewni rzek województwa podkarpackiego jako elementów programu wodno - środowiskowego kraju. W ramach projektu grupowego realizowanego z udziałem środków Funduszu Spójności realizowano budowę sieci wodociągowej, uzyskując efekt w postaci 62 km sieci wodociągowej.

Z zadań rozpoczętych w latach ubiegłych, efektem ekologicznym jest wykonanie 28 km sieci wodociągowej i zwiększenie wydajności stacji uzdatniania wody o 4.300 m³/dobę.

2.3. Ochrona powierzchni ziemi

W okresie sprawozdawczym pomoc Funduszu w zakresie ochrony powierzchni ziemi udzielana była przede wszystkim na rozbudowę systemów selektywnej zbiórki odpadów. Złożono 31 wniosków, z czego decyzje pozytywne podjęto w 20 przypadkach. Rozpatrzone też pozytywnie 7 wniosków złożonych w 2007r.

W okresie sprawozdawczym zawarto 25 umów na łączną kwotę 4.595,4 tys. zł (4 pożyczkowe i 21 dotacyjnych). Ogółem na ochronę powierzchni ziemi wydatkowano 7.017,3 tys. zł, na dotacje wydatkowano kwotę 866,1 tys. zł, zaś na pożyczki 6.151,2 tys. zł. Wielkość udzielonej pomocy w tej dziedzinie stanowi 12,5 % wszystkich wydatkowanych środków. Efekty ekologiczne uzyskane w wyniku realizacji zadań w 2008 roku, to m.in. zebranie 137 Mg makulatury, 1.028 Mg stłuczki szklanej oraz 1.400 Mg odpadów z tworzyw sztucznych. Zdeponowano na wydzielonych składowiskach 234 Mg odpadów zawierających azbest, oraz zrehabilitowano 1,53 ha składowiska odpadów komunalnych. Zwiększono pojemność czynnych składowisk odpadów o ponad 155.000 m³. Efektem działalności z lat poprzednich było

zwiększenie pojemności składowisk o 53.460 m³ i zdeponowanie na legalnych składowiskach 95 Mg odpadów z likwidowanych dzikich wysypisk.

2.4. Ochrona atmosfery

Większość zadań realizowanych w tej dziedzinie dotyczyła likwidacji niskiej emisji poprzez modernizację kotłowni połączoną z zamianą czynnika grzewczego z węgla na gaz, budowy instalacji grzewczych z wykorzystaniem kolektorów słonecznych oraz termomodernizacji i termoizolacji budynków. W 2008r. złożonych zostało 58 wniosków, z czego po rozpatrzeniu pozytywne decyzje podjęte zostały w 34 przypadkach. Podjęto też decyzje w przypadku 4 wniosków, złożonych w 2007r. Zawartych zostało 36 umów na łączną kwotę 7.100,7 tys. zł (9 pożyczkowych, 27 dotacyjnych). Ogółem, w 2008 roku w tej dziedzinie wypłacono 10.559,6 tys. zł (pożyczki – 9.597,3 tys. zł, dotacje – 962,3 tys. zł). Łączna kwota dofinansowania stanowi 18,8 % całości przekazanej pomocy finansowej.

Środki Funduszu przyczyniły się do wykonania termomodernizacji 8 obiektów, modernizacji 13 kotłowni węglowych na opalane gazem i biomasą. Wykonano z pomocą środków Funduszu 8 instalacji solarnych oraz 3 węzły ciepłownicze pozwalające na zasilanie obiektów z miejskich sieci ciepłowniczych. Łączna moc odnawialnych źródeł ciepła (baterii słonecznych) wyniosła ponad 180 kW, węzłów ciepłowniczych blisko 1,1 MW, a kotłowni gazowych i zasilanych biomasą – 1,86 MW.

Realizacja tych wszystkich zadań pozwoliła na ograniczenie w 2008r. emisji do atmosfery pyłu o 22,83 Mg/rok, CO o 42,71 Mg/rok, CO₂ o 2.069,21 Mg/rok, SO₂ o 11,3 Mg/rok i NO_x o 1,95 Mg/rok. Uzyskano z umów zawartych w 2007 r. dodatkowy efekt ekologiczny w postaci redukcji emisji: pyłu o 17,94 Mg/rok, CO o 20,87 Mg/rok, CO₂ o 322,80 Mg/rok, SO₂ o 1,16 Mg/rok i NO_x o 8,60 Mg/rok.

2.5. Ochrona przyrody

W dziedzinie ochrony przyrody w 2008r. z pomocą środków WFOŚiGW w Rzeszowie realizowano głównie zadania obejmujące prace pielęgnacyjne zabytkowych drzewostanów, zarybienie akwenów otwartych, a także zadania polegające na tworzeniu terenów zielonych na obszarach zabudowanych.

Złożonych zostało 29 wniosków, z czego pozytywnie rozpatrzono 19 wniosków, rozpatrzono także pozytywnie 3 wnioski złożone w 2007r. W ciągu 2008r. zawarto 20 umów dotacji na kwotę 581,7 tys. zł. Z zawartych umów wypłacono (łącznie z wypłatami z umów z lat poprzednich) kwotę 719,1 tys. zł. Udzielone dofinansowanie stanowi 1,3 % całości wypłaconej pomocy finansowej.

W wyniku realizacji przedsięwzięć w tej dziedzinie osiągnięto m. in. następujące efekty ekologiczne: wykonano prace pielęgnacyjne 7 kompleksów zabytkowych parków podworskich, 469 drzew (w tym pomnikowych) z zabytkowych drzewostanów oraz zarybiono - poprzez Okręgowe Związki Wędkarskie - wody otwarte woj. podkarpackiego. Rozpoczęto program reintrodukcji kuropatwy w dwóch okręgach. Kontynuowany był program monitoringu żubra w Bieszczadach.

2.6. Edukacja ekologiczna

W 2008r. Fundusz podobnie jak w latach poprzednich wspierał finansowo pojawiające się w tym zakresie inicjatywy. Wyboru niektórych rodzajów zadań (produkcję filmów i wydanie albumów propagujących walory przyrodnicze województwa podkarpackiego) dokonano w drodze konkursu. Zmienione też zostały zasady naboru wniosków w taki sposób, że wnioski na rok następny składane były już w roku sprawozdawczym. W tej dziedzinie złożono 167 wniosków (z czego 60 wniosków dotyczyło roku 2009r.). Pozytywnie rozpatrzono 61 wniosków.

Zawarto 61 umów dotacyjnych na łączną kwotę 957,1 tys. zł. Ogółem wypłacono (wraz z wypłatami z umów zawartych w 2007r.) 957,8 tys. zł. Pomoc w tej dziedzinie stanowiła 1,7 % całości udzielonej pomocy.

Główne kierunki dofinansowania w 2008r. to – podobnie jak w latach poprzednich - wsparcie organizowanych akcji upowszechniających wiedzę ekologiczną, konkursów i olimpiad oraz rozwoju szeroko rozumianej bazy edukacyjnej. Ponadto Fundusz dofinansował wydawanie publikacji o charakterze ekologicznym, organizowanie seminariów i konferencji oraz zakup czasopism i publikacji o charakterze ekologicznym.

2.7. Pozostałe zadania

W ramach pozostałych zadań realizowane były m.in. przedsięwzięcia z zakresu monitoringu środowiska, zapobiegania i likwidacji poważnych awarii oraz ich skutków, działania wojewódzkiej bazy zanieczyszczeń środowiska, a także dofinansowano zakupy pomp szlamowych dla celów likwidacji skutków powodzi. W dziedzinie tej złożono 68 wniosków, przyznając pomoc na 42 zadania. Rozpatrzono też pozytywnie 2 wnioski złożone w roku poprzednim. Zawarto 43 umowy dotacyjne, a ich wartość wyniosła 2.582,1 tys. zł, zaś wypłacone środki wyniosły 1.993,5 tys. zł, co stanowiło 3,6 % całości wypłaconych w 2008r. środków. Ponadto Fundusz przyznał 5 nagród za działalność na rzecz ochrony środowiska w łącznej wysokości 55 tys. zł.

W zakresie monitoringu środki Funduszu przyznane w formie dotacji przeznaczone zostały na wykonanie pomiarów i badań stanu środowiska w sieci regionalnej woj. podkarpackiego oraz na rozwój bazy i zakup aparatury pomiarowej do badań wskaźników zanieczyszczeń w środowisku. Dofinansowano zakup lub zabudowę 22 samochodów pożarniczych oraz zakup 12 pomp szlamowych do likwidacji skutków powodzi i podtopień. Przyznano też kwotę 350 tys. złotych dla Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie na działanie i rozwój „Wojewódzkiego Banku Zanieczyszczeń Środowiska”.

2.8. Udzielanie pomocy finansowej w ramach umowy konsorcjum z Bankiem Ochrony Środowiska S.A.

Od 2005 roku funkcjonuje podpisana pomiędzy WFOŚiGW w Rzeszowie i Bankiem Ochrony Środowiska umowa o współfinansowaniu niektórych przedsięwzięć o charakterze ekologicznym. Podmioty gospodarcze, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, osoby fizyczne korzystały z preferencyjnych kredytów na termomodernizację obiektów, modernizację źródeł ciepła i usuwanie azbestu.

W wyniku realizacji tego porozumienia, w 2008 roku zawarto 156 umów na łączną kwotę 2.775,9 tys. złotych, a wartość wypłaconej pomocy (łącznie ze zobowiązaniami z 2007r.) wyniosła 4.536,3 tys. złotych. Zrealizowano 25 przedsięwzięć związanych z modernizacją tradycyjnych źródeł ciepła, zmodernizowano 41 kotłowni, wykonano termoizolację w 36 budynkach i usunięto azbest z 2 obiektów. Wykonano 48 instalacji grzewczych z wykorzystaniem kolektorów słonecznych, redukując dzięki temu emisję CO₂ o 88,3 Mg/rok, CO o 0,75 Mg/rok, SO₂ o 0,32 Mg/rok i pyłu o 0,38 Mg/rok.

3. Działalność kontrolna

Celem działalności kontrolnej było badanie przygotowania zadań do realizacji oraz ocena jej przebiegu i wykorzystania środków Funduszu przyznanych w formie dotacji i pożyczek na przedsięwzięcia w zakresie ochrony środowiska.

Zadania kontrolne w 2008r., analogicznie jak w latach ubiegłych, realizowane były na trzech etapach tj.: złożenia wniosku (wstępne), realizacji zadania (bieżące) oraz po zakończeniu

zadania (końcowe). W okresie sprawozdawczym przeprowadzono ogółem 406 kontroli, w tym 112 wstępnych, 111 bieżących i 183 końcowych. Na etapie kontroli wstępnych badano prawidłowości przedkładanych dokumentów oraz przygotowanie zadań do realizacji. Kontrole bieżące miały na celu monitorowanie przebiegu realizacji zadań jak i dyscyplinowanie inwestorów do ich realizacji zgodnie z ustalonym harmonogramem finansowo-rzeczowym. Celem kontroli końcowych było dokonanie oceny zrealizowania harmonogramu finansowo-rzeczowego oraz osiągnięcia zamierzonego efektu rzeczowego i ekologicznego. W 25 przypadkach zgłoszono uwagi oraz wystosowano zalecenia pokontrolne do beneficjentów, którzy wyjaśnili bądź usunęli nieprawidłowości. Oprócz kontroli prowadzonych w terenie, na bieżąco analizowano dokumenty rozliczeniowe kolejnych rat dotacji i pożyczek oraz rozliczeń końcowych inwestycji. Okresowo tj. raz w kwartale sprawozdania z realizacji zadań kontrolnych były analizowane przez Zarząd.

ROLA FUNDUSZU WE WRAŻANIU PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Rok 2008 to drugi rok realizacji perspektywy finansowej 2007-2013, w której z Funduszu Spójności współfinansowane były między innymi projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Na mocy porozumienia zawartego 25 czerwca 2007r. (aneksowanego w maju 2008r) pomiędzy Ministrem Środowiska a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, Funduszowi przypisano realizację projektów z terenu województwa podkarpackiego o wartości poniżej 25 mln euro, wdrażanych w ramach dwóch osi priorytetowych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, tj. osi priorytetowej I Gospodarka wodno-ściekowa oraz osi priorytetowej II Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi. Wybór zadań do dofinansowania odbywał się w drodze konkursów ogłaszanych przez Ministerstwo Środowiska.

W roku sprawozdawczym Ministerstwo Środowiska zorganizowało trzy rundy konkursowe. Informacje o kolejnych naborach wniosków były umieszczane przez Fundusz w prasie regionalnej i na stronach internetowych. Łącznie w ramach ogłoszonych konkursów w 2008r. do Funduszu wpłynęło 8 projektów, z czego:

- dwa projekty przeszły pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną I stopnia i skierowane zostały do oceny merytorycznej II stopnia,
- dla dwóch projektów prowadzono ocenę formalną,
- jeden projekt został odrzucony na etapie oceny formalnej,
- trzech wnioskodawców wycofało projekty z dalszej oceny.

Ponadto, na przestrzeni roku sprawozdawczego prowadzone były konsultacje powstających dokumentów programowych tj. wytycznych, uszczegółowień, kryteriów, instrukcji wykonawczych, formularzy. W grudniu 2008 Minister Środowiska zatwierdził opracowaną przez Fundusz *Instrukcję Wykonawczą Instytucji Wdrażającej Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko dla WFOŚiGW w Rzeszowie*.

Fundusz systematycznie współpracował z potencjalnymi beneficjentami POIiŚ organizując m.in. spotkania, w których uczestniczyli pracownicy Funduszu, którym powierzono zadania dotyczące wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz przedstawiciele zainteresowanych samorządów. Ponadto zainteresowane jednostki na bieżąco informowano o stanie prac nad przygotowaniem dokumentów programowych dla perspektywy 2007-2013. Zgodnie z wymogami w zakresie działań informacyjno-promocyjnych w Funduszu prowadzony był punkt informacyjny POIiŚ.

Pracownicy zaangażowani w realizację programu operacyjnego uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach i spotkaniach organizowanych zarówno przez Ministerstwo Środowiska, jak i Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

W styczniu Fundusz był organizatorem cyklicznej konferencji Instytucji Pośredniczącej i Instytucji Wdrażających. Spotkanie odbyło się w Arłamowie, wzięło w nim udział ponad 100 osób z terenu całej Polski zaangażowanych we wdrażanie POIiŚ. Znaczą część czasu, poświęcono możliwościom pozyskiwania środków UE również podczas regionalnej konferencji zorganizowanej w Solinie z okazji 15-lecia Funduszu.

W roku sprawozdawczym działalność Funduszu w zakresie wdrażania POIiŚ była kontrolowana przez instytucje zewnętrzne. W styczniu Ministerstwo Środowiska przeprowadziło kontrolę systemową, mającą na celu sprawdzenie przygotowania Funduszu do pełnienia roli Instytucji Wdrażającej. W miesiącach kwiecień - maj Urząd Kontroli Skarbowej prowadził czynności sprawdzające w ramach audytu zgodności POIiŚ. Obydwie kontrole wypadły pozytywnie.

ZAKOŃCZENIE

Rok 2008 był rokiem szczególnie trudnym dla realizacji zadań ochrony środowiska. Niewielkie środki, którymi dysponował Fundusz w stosunku do ogromu potrzeb, nie pozwoliły na zaspokojenie wszystkich oczekiwań ze strony beneficjentów. Stąd też w trakcie roku Fundusz uruchomił nową formę pomocy tj. dopłaty do oprocentowania preferencyjnego kredytu bankowego. Pozwoliło to, przy niewielkim zaangażowaniu Funduszu na zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

W 2008 roku, podobnie jak w latach poprzednich, głównymi beneficjentami pomocy nadal pozostawały jednostki samorządu terytorialnego różnych szczebli. W okresie sprawozdawczym umowy zawarto z 69 gminami, 8 powiatami oraz 1 związkiem gmin. Łączna wartość umów zawartych w 2008r. przez gminy wyniosła 23.785,0 tys. zł, przez powiaty 1.970,3 tys. zł, a związek gmin ok. 137,1 tys. zł.

Pomoc Publiczna udzielona w 2008r. przez Fundusz była wyłącznie pomocą de minimis. W ramach pomocy publicznej dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą Fundusz udzielił 7 pożyczek, częściowo umorzył 5. Ponadto w ramach umowy w sprawie współfinansowania przez BOŚ S.A. Oddział w Rzeszowie ze środków własnych i WFOŚiGW przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska, Bank udzielił 6 kredytów podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą, w których środki Funduszu stanowiły pomoc publiczną. Wartość nominalna pomocy publicznej wyniosła 4.377 tys. zł, a wartość pomocy brutto 736,1 tys. zł.

Maksymalna pomoc, która zgodnie z zasadami w roku 2008 mogła być udzielona przez Fundusz na dofinansowanie zadań ochrony środowiska wynosiła 90% ich kosztów, przy czym średnie zaangażowanie finansowe Funduszu we współfinansowaniu zadań, dla których w roku 2008 zawarte zostały umowy, kształtowało się na poziomie 18,03%.

Z-ca Prezesa Zarządu

mgr Józef Frączek

Z-ca Prezesa Zarządu

mgr Mariusz Król

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Rzeszowie

PREZES ZARZĄDU

mgr Lesław Buzisz